

Grænseløs kærlighed

Av Örjan Kärrsgård

Jag var kallad för att avge ett vittnesmål till en en domstol via ett konsulat och hittade ganska lätt den fashionabla villan i stadens utkant. Danskt konsulat stod det på en mässingsplåt. Konsuln, som var klädd i dubbelknäppt blå blazer, visade mig in och bad mig sitta ner och tog själv plats bakom ett massivt skrivbord av ek. Oljemålningarna runt väggarna såg ner på mig i det stora rummet, på golvet låg persiska mattor. Han trädde en ämbetsring på ett finger och tog fram block och penna. Med dov röst kom långsamt och metodiskt de frågor jag kommit för att besvara.

"Så det gick den gången också?"

"Ja."

Pinsamt, men så hade jag ju förbundit mig att svara. Han antydde också något om narkotika när vi var klara och jag skrev under. Han kunde väl inget veta? Hade jag blivit lurad?

Någon dag senare låg ett kuvert bland några höstlöv i min brevlåda. Det var blåkopian av mitt vittnesmål där originalet gått till domstolen i Danmark. Jag sparade länge kopian men slängde den till sist med ett 'Man kan ju inte spara på allt'. Henne kunde jag trots det aldrig glömma.

Jag var 28, och det började så här. Från Östergötland körde jag en bister februaridag till Skåne för att teckna ett kontrakt med Malmö kommun som gällde datorprogram. Det blev rätt tuffa prisförhandlingar. Vad hade ett litet företag att sätta emot då man ändå ville ha den stora kommunen som kund? Jag ville fullfölja min plan att besöka Louisiana konstmuseum även om jag var

trött. Därför körde jag bilen ombord på färjan i Limhamn mot Dragör och sedan längs den vackra Strandvejen norrut mot Humlebæk. Besöket blev kort och jag minns inget av Chagall; bara att det var oerhört trångt bland besökarna. Med min kopp kaffe hamnade jag emot en amerikansk tjej med öppet sinnelag. Hon försökte få mig intresserad av Scientologerna. Kaffet var snabbt urdrucket och jag satt åter i min bil, nu på väg söderut för att ta färjan tillbaka och övernatta på Frälsningsarméns hotell som låg vid Gustavs Adolfs Torg. Inte för att gynna någon speciell trosinriktning. Det var ett bra billigt hotell för en god natts sömn.

Ändå såg jag min min gröna Mercedes parkera vid Amiral Hotel, ett av Köpenhamns finaste. Rummet jag checkat in på var helt vitt men med mörka takstolar. Ursprungligen var hotellet byggt som ett magasin på 1700-talet. När jag ändå var nere på 'kontinenten' kunde jag ju passa på att se mig runt i 'Kongens By'. Det var så jag tänkte.

En öl innan jag jag gick till sängs? Jag tog hissen ner från översta våningen, satte mig i baren och beställde en Tuborg. Det var fredagskväll och dans. På barstolarna till vänster om mig satt två tjejer. Det var Lene som satt närmast som inledde med ett

"Du gi'r?"

Hon tittade på mig med lite utstående ögon. Långt senare berättade den svenska skådespelaren Lia Boysen i ett tv-program att det berodde på en sjukdom. Lene och Lia gav lite av samma utstrålning. Hennes glas var tomt så ok; jag bjöd på nästa. Hon drack Carlsberg, jag Tuborg.

"Lige sure"

sa hon om de båda ölsorterna med ett småskratt. Att hon läste till diplomat fick jag veta senare. Även om jag inte tänkte på det då skulle jag idag beskriva den andra danskan som en kopia av Edith Piaf. Liten och späd i en svart klänning och med rätt röda läppar. Jag minns inte exakt men jag tror vi dansade; möjligen alla tre tillsammans och ingen var trött. Innan vi till sist sa hej hade Lilly, som den mörka tjejen hette, viskat

"Jeg inviterer dig til morgenmad hjemme hos mig."

Jag visste att morgenmad betydde frukost.

Huset på adressen jag fått låg nära Köpenhamns Centralstation. Det var gammalt, rätt pampigt men lite smutsgrått. Stentrapporna upp till femte våningen var breda och nötta på mitten. Lilly öppnade på första ringningen. Hon visade mig runt i de många rummen där hon inte bodde ensam. I lägenheten bodde också andra i ett slags kollektiv. Lene bodde också där men nu var vi ensamma, sa hon. Lägenheten var så stor som man kan föreställa sig att en familj i den högre borgarklassen ansåg sig behöva vid förra sekelskiftet inklusive upppassning. En krokig smal trappa från bakgården ledde direkt till det

stora köket för tjänstefolket. En rejäl marmorskiva fanns i köket som Lilly nu tog i besiktning för att laga frukost. Hon betonade att den danska osten minsann aldrig förvarades i kylskåp som i Sverige. Efter att smör och ostskivor hamnat på det danska rågbrödet sattes ostkupan tillbaka. Tur var väl det för osten luktade fotsvett. Hälften av innehållet i en flaska rött vin fanns kvarlämnat och korken åkte av medan vi småpratade. Hon var journalist på Kristelig Dagblad.

Även om lägenheten är stor är hennes sovrum litet och anspråkslöst. Ingen stuckatur i taket. Kanske hade det en gång i tiden varit pigans rum. Ett litet fönster sitter ganska högt medan hennes säng ligger i golvplanet; bara en hög madrass. Väggarna är målade i en blå ton som står i bjärt kontrast till de andra rummen. Hon täder en svag taklampa av mässing med många små geometriskt formade hål. Det ger ett magiskt orientaliskt ljusskimmer på väggarna. Madrassen är mjuk, bred och skön det erfar jag. Vi var båda trötta och tillbringar större delen av lördagen i sängen. Hon är lite äldre och mera erfaren än jag.

Jag minns inte om det var den andra gången vi träffades, men rimligen måste det ha varit den tredje, som hon berättade att hon var gift. Jag fick klart för mig att mannen i fråga var från Algeriet, var narkoman och pressade henne på pengar. Det var 'heavy stuff' och inte bara cannabis. Jag borde passa mig så jag inte skulle få en kniv i ryggen, sa hon. De hade träffats i Paris; han hette Muhammad Syed. Mycket mera fick jag inte veta. Kanske skämtade hon bara. Jag ville tro det.

Lilly öppnade en helt ny värld för mig. Visserligen hade jag bott i Göteborg och besökt Stockholm var och varannan vecka i jobbet men människorna här utstrålade en helt annan medvetenhet; det gällde både hög som låg. Kläderna; modet; friheten och frimodigheten hade en annan air. Därtill smilet och öppenheten även om smilet kanske inte betydde så mycket i praktiken. Vi besökte bland mycket annat Palmehuset i Botanisk Have och Sommerfuglehuset (Fjärilshuset) där två stora blåa fjärilar satte sig i Lillys svarta hår. Något som hon märkligt nog inte gillade. Vi gick ombord på cafébåten Liva i Nyhavn och såg vi en föreställning om Storm P. Jag begrep absolut ingenting förutom möjligen hans mest berömda "Hvornaar smager en Tuborg bedst?" besvarat med "Hvergang". Jag förstod dock Lillys danska bättre och bättre. Finns det något bättre sätt att lära sig språk än genom en flickvän?

Köpenhamns mindre motsvarighet till Hamburgs Reeperbahn heter Istedgade och börjar bakom Centralstationen. Bland butiker med sexartiklar, videofilmer, prostituerade, konstnärer och utslagna låg de mest utsökta restaurangerna. Den kombinationen verkar gälla i hela världen. Vi åt på restaurang SEZAN, en persisk restaurang med utsökta rätter. Smaker av saffran, koriander och kanel.

När Lene firade sin 25-årsdag kom jag lite sent. Lilly presenterade mig, för de månad andra gästerna, som hennes 'scoop'. Jag tyckte det var en smickrande komplimang från en journalist. Lene hade röda stövlar med nedvikta skaft, tajta läderbyxor och en vit blus knuten vid midjan. Hennes cigarett rörde sig frenetiskt när hon gick runt och skålade med de andra gästerna som stod i klungor. Ett moln av cigaretttrök samlade sig runt ljuskronan i taket. Jag tyckte det luktade lite sött. Lene tog plötsligt tag i min slips; tittade med sina stora ögon in i mina; kysste mig lätt på munnen och sa

"Lillys scoop eller min gravehund?"

Lilly drog mig åt sidan och viskade

"Ta det roligt - ta det lugnt - og gravehund betyde i øvrigt tax - hun er lidt beruset."

Jag begrep ändå ingenting men uppskattade att Lilly inte rökte och var klädd i sin lilla svarta som vanligt men nu hade hon också örhängen. I höger öra satt en stjärna och i vänster en månskära. De såg ut att vara i massivt guld. Jag hade lätt utsvängda blå jeans och en slipover, där slipsen nu hängde utanför och kände mig verkligen som en underdog. Alla var dock hyggliga och ville gärna prata med mig. Lilly hade bakat en gigantisk tårta med 25 små tända violetta ljus. När alla hade kommit var det dags för Lene att blåsa ut ljusen. Det gjorde hon med samma energi och magi som en eldslukare. Naturligtvis skulle det hållas tal och sjungas. En parafra på Kim Larsen i Gasolin fick avsluta.

".....Wow, wow, wow...hvad gør vi nu Lene du",

det vill äga "Lene du" i stället för "lille du". Lene bad då alla flytta sig, tog sats och stod på händer - i åtminstone i tre sekunder - innan hon låg i en hög på parkettgolvet. Nytt och festlig men rätt surrealistiskt.

Jag kände mig mera bekväm med bara Lillys närmaste vänner när Lene och de flesta andra gått. Jag överraskade mig själv med att berätta en rolig historia om som alla förstod och skrattade åt. En ung tjej som jobbade som städerska på SAS Royal Hotel berättade dråpligheter från sitt jobb. Minst dråpligt var att de som städade bara fick en trasa. Den användes till både toalettstolar, handfat och duschar men det var förstas ingen gäst som någonsin märkt.

Nästa helg tog Lilly mig till en japansk restaurang där vi förstas satt på golvet. En servitris i kimono som gled över golvet med korta steg invigde oss i ceremonin av att dricka te. Vi åt Sukiyaki, givetvis med pinnar, och hade det riktigt mysigt. När vi tittade i menyn för dessert stelnade Lilly plötsligt till.

"Vi betaler!"

sa hon snabbt. Några män som talade arabiska stod i dörren och tittade åt vårt håll. Jag tog mod till mig och banade väg för oss ut. När vi kom hem gick

vi via bakgården och tog den lilla trappan upp till köket.

"Har Mohammad nyckel till lägenheten?"

frågade jag mig själv men inte Lilly.

När jag besökte Lilly följande fredag stoppade hon mig redan i dörren.

"Du er nødt til at tage til London. Lene har brug før din hjælp. Her ær din flybillet. Hun mønter dig på Heathrow. Vi ses senere."

Sedan strök hon min kind. Jag tvekade innan jag tog tåget till Kastrup och satte mig på planet. På Heathrow var det granska lätt att hitta Lene när hon väl satt solglasögonen upp i pannan. Det såg rätt käckt ut så jag hejade med ett

"Wow, wow, wow...hvad gør vi nu Lene du."

Jag hade ju alltid tyckt att Lene hade mera 'sex appeal' än Lilly men av en farligare sort som alla män med självbevarelsedrift bör undvika.

"Vi har travelt",

sa hon rätt kyligt

"Vi skal til Countdown Club",

och drog mig ner i tunnelbanesystemet.

"Har du hørt om Countdown Club?"

Jag skakade på huvudet.

"Om gruppen Culture Club?" ... "Boy George?"

Jag kände mig verkligen som en underdog, kanske som en tax. Vi var sena till spelningen men kom in på Countdown utan biljetter vilket förbryllade mig. Lokalen var fylld med fans som viftade med armarna i luften och skrek. På scenen stod tydligen Boy George, frontfigur i Culture Club. Om han var man eller kvinna gick inte riktigt att avgöra med det långa håret och allt smink. Boy George var iförd något som såg ut som en lång randig morgonrock och skuttade runt barfota. Det var en rökig lokal. Men ok, det lät bra och svängde om låten 'Do You Really Want To Hurt Me'.

[Film 4 minuter med Boy George](#)

"Do you really want to hurt me" på Countdown Club 1983

Precis när applåderorna tystnat pekade Lene och sa

”Her sværmer af stoffer og der står Muhammad”.

Jag är rätt lång så jag såg att publiken fick lämna plats för någon som banade sig fram mot mig,

Mannen var inte var lång, men kraftigt byggd och med kort lite krulligt brunt hår. Med bestämda, men på något sätt även graciösa, steg närmade han sig. Kallsvättig tänkte jag 'få en kniv i ryggen' och tittade snabbt på Lene. ... Men hon var inte längre där! 'Kniv i ryggen' kunde det i alla fall inte bli tal om. Det fanns inte en chans att vända sig och fly i folkvimlet. Jag stod förstenad vänd mot Muhammad när han lyfte sin högra hand. Men den blev stoppad! Plötsligt kom fyra, fem män och tog tag i honom från flera håll. Mohammad gjorde inget motstånd när han fått handbojor och leddes ut. Publiken märkte inget. Allt fokus ligger på Boy George.

”Det var det”

sa Lene som plötsligt stod bredvid mig igen.

”Lad os finde et hotel.”

Det var svårt att hitta ett ledigt hotell men Lene hittade slutligen ett i närheten av Kings Cross som inte är den trevligaste delen av London. Klockan var tre på natten och jag stupade i säng. Jag vaknade kallsvettig när kniven stacks in i min mage. I några minuter låg jag helt stilla innan jag kunde svetta bort min mardröm. Lenes säng var tom men där låg ett kuvert. I kuvertet låg mina flygbiljetter hem och något hon skrivit på hotellets brevpapper.

Don't walk in front of me... I may not follow

Don't walk behind me... I may not lead

Walk beside me... just be my friend

/Stort tak, kram Lene

Det var ett berömt citat av nobelpristagaren Albert Camus som var född i Algeriet. Det visste jag faktiskt, men vad menade Lene? Var det någon slags kod? Jag glömde fråga henne när vi sågs i Östberlin fem år senare.

Jag var så lycklig att vara tillbaka i Köpenhamn att jag köpte rosor i blomsteraffären på Centralstationen. Det blev sju röda och två gula. Lilly blev förstås väldigt glad och kramade och kysste mig länge. Hon var ju lite kortare så jag fick lyfta upp henne; så svängde vi runt tre hela varv. Det var inte bara jag som ville överraska henne med rosorna, hon ville också överraska mig. En Boeuf Bourguignon puttrade i en keramisk gryta i ugnen. Den doftade vidunderligt med vitlök. Lilly var duktig på mat. Riojan jag hade med mig från taxfree passade bra till. Jag frågade förstås hur allt hängde ihop.

”Ved ikke meget”

sa hon och nästa gång vi sågs var hon också rätt förtegen. Bara något om att polisen i Amsterdam, Köpenhamn, London och Alger hade gjort en

gemensam stor razzia där många varit inblandade, att Lene hade hjälpt till via någon ambassad och 'lang tid i fængsel'. Sedan kom ett

"Jeg vil aldrig tale om det igen",

och det gjorde vi aldrig heller.

Nästa sommar gjorde jag en segeltur längs den svenska ostkusten och efter många strapatser kom min segelbåt Tessa fram till Bornholm. Lilly hade inte velat följa med. Hon hade ett stort kulturellt kapital. På golvet i hennes sovrum låg i travar med författare som Flaubert, Simone de Beauvoir och Albert Camus på originalspråk. Det var något typiskt franskt över Lilly. Någon naturmänniska var hon däremot inte alls till skillnad från mig. Vi hade inte setts på länge och kanske ville hon nu segla med mig ett tag i alla fall. Vi hade stämt träff i den lilla charmiga staden Gudhjem som ligger på öns östra sida. Dit kom hon med färja, tåg, färja och buss.

Väl i båten lagade jag mat på spritköket i Tessas kajuta, en fiskgryta med vitt vin, tomater och vitlök. Fisken hade jag köpt av en fiskare och Lilly köpte färskt bröd i ett bageri. Det blev gott och väldoftande men allt hade förändrats. Lilly förklarade att hon nu ville gå sin egen väg. Hon sa det inte rakt ut utan på något egendomligt sätt som låg på gränsen till vad jag kunde förstå. Nästa morgon reste hon hem. Jag fick en liten flaska Aalborg Akvavit som avskedspresent och ett brunt paket.

"Gør med det hvad du vil",

sa hon, hoppade ner på kajen och lät sin lilla hand vinka ett avsked. Det skulle bli den sista gången vi sågs men jag hade gett henne ett löfte.

Vinden var sådan att jag kunde låsa rodret och låta båten styra sig själv på kontrakurs, det vill säga i motsatt riktning jag hade kommit. Femtio sjömil låg framför mig utan att jag skulle ha land i sikte. Fördäcket var min båts bekvämaste plats och där la jag mig bedrövad och tittade uppåt masten på små sorgliga molntussar i den bleka augustisolen. Det bruna paketet hade jag kastat över bord utan att öppna det. Ensam på en båt får man mycket tid att tänka. Jag funderade på om jag bara råkat 'trilla in' i något som redan var planerat - att jag blivit utnyttjad och att Lilly inte älskat mig. Hade jag bara varit ett bete på en krok? Kanske var det något mitt emellan - kärlek under en kombination av oförutsägbara omständigheter? Äkta kärlek - vad var det? För mig? För andra? Jag somnade och sov djupt i elva timmar, oförlåtligt med tanke på alla stora fartyg som trafikerar Bornholmsgattet. När jag vaknade var tanken i mitt huvud lika klar och frisk som sjöluften jag andades in. Jag skulle ge Lilly den gåva av kärlek jag lovat. Äkta kärlek - Vad kunde det annars kallas?

Även om Mohammad aldrig någonsin skulle kunna ofreda Lilly igen så var de fortfarande gifta i juridisk mening och hade gemensam ekonomi. För att bli skilda i Danmark på 1980-talet krävdes bevis för otrohet i domstol. Vittnesmålet jag givit den Danske konsuln intygade Lillys otrohet och därmed var hon fri.

Fyrtio år efter vårt avsked på Bornholm flyttade jag till Malmö. I en flyttkartong dök blåkopian av intyget upp. Jag googlade på Lillys rätt ovanliga efternamn som nu blivit dubbelt. Det stod ett nytt tillnamn, -Bashar, efter det första. I ett brev till hennes nya adress föreslog jag att vi ska mötas igen, kanske på restaurang SEZAN och sedan gå på Operan. Som svar fick jag bara en bok som hon författat. Titeln var 'Grænseløs kærlighed' och det fanns en dedikation till mig i boken, inget brev.

Min elskede ven, Stort tak for den førfærlige og herlige tid vi havde sammen. Den kommer aldrig tilbage.

/ Lilly, Ali og vores datter Tessa.

Jag bläddrade i den. Det stod inte en rad om mig. Innehållet byggde på intervjuer med danskar som tagit sin partner från främmande länder och hur det sedan gått i deras liv. Mest om danska män som tagit sina fruar från Thailand. Jag googlade igen och såg att Lilly fått två miljoner i biblioteksersättning för utlåning av boken med detta högintressanta ämne som ständigt blir mera aktuellt. Jag rev långsamt blåkopian i bitar.

Film 4 minuter med Kim Larsen

"Hvad gør vi nu lille du" ersatt med "Hvad gør vi nu Lene du.
På Lenes 25 års dag
